

Beleid Dierenwelzijn 2024 - 2029

MBAA - Maneho Bienestar di Animal Aruba

“Een samenleving waarin dierenwelzijn telt”

Ministerie van Transport, Integriteit, Natuur en Ouderenzaken.

April 2024

Voorwoord Minister

Na vele jaren inzet om de problematiek rond dierenwelzijn aan te pakken, moeten we erkennen dat de voortgang in het oplossen van deze problemen en het bevorderen van het welzijn van dieren op Aruba is gestagneerd. Ondanks onze inspanningen bestaat er een urgente behoefte aan herziening en verbetering van onze aanpak. Deze situatie dwingt ons tot zelfreflectie en tot de conclusie dat het tijd is voor een strategische heroriëntatie. De noodzaak om onze focus te verschuiven van acute interventies naar preventieve maatregelen is evident. Alleen door preventie centraal te stellen in onze strategie, kunnen we hopen de cyclus van problemen effectief te doorbreken. Het bevorderen van dierenwelzijn moet meer dan ooit onze prioriteit worden. Dit vereist een gezamenlijke inspanning van alle betrokken partijen en een vernieuwde, gezamenlijke benadering die het welzijn van dieren vooropstelt.

Het is cruciaal dat we openstaan voor verandering en bereid zijn om innovatieve en effectieve strategieën te implementeren en dat we deze uitdaging met vernieuwende energie en toewijding aangaan. Door ons te richten op preventie, educatie en het creëren van een sterkere wetgeving basis, kunnen we een positieve verandering teweegbrengen die niet alleen het welzijn van dieren verbetert, maar ook de aard van onze samenleving. Met onderhavig beleid kunnen we de samenleving motiveren om een verschil te maken voor dieren op Aruba. Het is tijd om vooruit te kijken, te leren van onze ervaringen en samen te werken aan een toekomst waarin het welzijn van alle dieren op ons eiland wordt gewaarborgd.

Ursell Arends

Resumen Papiamento

E Maneho pa Bienestar di Animal Aruba 2024 – 2029, "*Un comunidad unda bienestar di animal ta conta*" ta un esfuerzo integral pa atende cu e desafionan cu e meta pa stimula un relacion saludabel y positivo entre ser humano y animal domestico. E maneho aki ta trata ambos mascota como animal den sector di cria. E documento ta reconoce e necesidad pa cambio, ta urgente pa cambia e strategia pa pone un enfoke mas preventivo en bes di reactivo, den forma di entre otro, sterilisacion, censo di bienestar di animal y registracion di animal. Den e manera aki por controla e poblacion di animal, alabes reduci e cantidad di animal bandona. Tin un necesidad pa un esfuerzo colectivo entre tur gruponan di interes, poniendo enfasis ariba cooperacion pa asina traha mas efectivo. Tin mester pa desaroya y mehora legislacion existente relaciona cu cu bienestar di animal, incluyendo leyman mas estricto cual lo exige cambio den mentalidad y comportacion di ciudadano. E cambio di ley ta bay man den man cu conscientisacion pa asina promove un trato mas humano, por ehempel, pa medio di material educativo den curiculo escolar. Otro accionnan concreto ta pa crea espacio publico unda animal por ta presente, promoviendo un ambiente mas inclusivo pa animal domestica. Lo amplia operacion di e centro actual pa animal den e Animal Welfare Center, esta e Centro di Bienestar di Animal. E centro aki lo mehora e cuido y proteccion di animal, cu facilidadnan y servicionan mas extenso. Ademá, e maneho ta indica e meta pa desaroya un sistema pa reporta casonan di abuso di animal, facilitando intervencion rapido y efectivo. E maneho ta enfatisa e importancia di e enfoque holistico pa mehora e bienestar di animal na Aruba, urgiendo accion concreto y colaboracion entre tur gruponan di interes.

Inhoudsopgave

Voorwoord Minister.....	2
Resumen Papiamento.....	3
1. Beleidsvisie & Intentie.....	5
1.2 Visie Dierenwelzijn op Aruba.....	5
1.3 Componenten Visie Dierenwelzijn.....	6
2. Analyse Dierenwelzijn landschap - Huidige Situatie.....	9
2.1 Wettelijk Kader.....	9
2.2 Zwerfdieren & Roamers.....	10
2.3 Dierenhandel en Fokkerij.....	10
2.4 Dierenmishandeling en Leed.....	11
2.6 De uitdagingen.....	13
3. Beleidsspeerpunten & Acties Dierenwelzijn.....	14
3.1 Framework Dierenwelzijn.....	15
3.2 Een proactieve start naar dierenwelzijn.....	16
3.3 Bevorderen van de relatie tussen mens en dier.....	22
3.4 Diervriendelijke Samenleving.....	26
4. Beheer, Monitoring en Evaluatie MBAA.....	32
5. Randvoorwaarden.....	35
5.1 Dierenwelzijn Beleidsdirectie.....	35
5.2 Beschikbare Middelen.....	35
5.3 Samenwerking & draagvlak.....	35

1. Beleidsvisie & Intentie

Aruba, bekend om haar zonnige vergezichten en verleidelijke briesjes, wordt geconfronteerd met een schaduw die niet onopgemerkt kan blijven: een prangend probleem met betrekking tot dierenwelzijn. Dit probleem, dat een dringende oproep tot actie vereist, manifesteert zich in een verontrustend aantal mishandelde, verwaarloosde en vrij verhandelde dieren. Dit beleidsplan erkent de noodzaak van het verbeteren van het welzijn van alle dieren op Aruba, met als hoofddoel de relatie tussen mens en dier te herstellen en te versterken.

Het hart van het probleem ligt diep verankerd in de *mindset* en het gedrag van de gemeenschap. Dit document schetst een duidelijk stappenplan, over een periode van vijf jaar, met als centraal doel het creëren van draagvlak bij essentiële stakeholders en het realiseren van een diervriendelijke samenleving, waarin een krachtige en positieve band tussen mens en dier de norm is op Aruba.

1.2 Visie Dierenwelzijn op Aruba

De langetermijnvisie is gericht op het bevorderen van het algehele dierenwelzijn voor alle gedomesticeerde dieren op Aruba. Er wordt gestreefd naar de ontwikkeling van een samenleving waarin een sterke band en relatie tussen mens en dier centraal staan, met als uiteindelijk doel het creëren van een diervriendelijke gemeenschap. Deze visie is niet alleen een ambitie voor de toekomst, maar ook een onmiddellijke noodzaak om twee cruciale redenen.

Ten eerste zijn er dringende problemen in de huidige dierenwelzijn situatie die een krachtige aanpak vereisen. Deze uitdagingen vragen om essentiële aanpassingen, implementaties en acties om het welzijn van onze

gedomesticeerde dieren te kunnen waarborgen. Het is een civiele en morele plicht om nu in te grijpen en concrete stappen te ondernemen om het lijden van gedomesticeerde dieren te verminderen en hun levensomstandigheden te verbeteren.

Ten tweede wordt er gestreefd naar het vestigen van een nieuwe sociale norm waarin de goede relatie tussen mens en dier centraal staat. Dit is niet alleen gunstig voor het welzijn van de dieren zelf, maar ook voor de menselijke samenleving als geheel. Door te werken aan een diepere verbondenheid tussen mens en dier, wordt er gestreefd naar een positieve transformatie van de manier waarop dieren als medebewoners op dit eiland worden behandeld.

Belangrijker nog is dat het nemen van deze stappen van cruciaal belang is voor de toekomstige generaties. Door nu actie te ondernemen, wordt een solide basis gecreëerd waarop de jongere generaties kunnen voortbouwen. Hiervoor wordt er gezorgd dat een diervriendelijke samenleving geen utopie is, maar een dagelijkse realiteit voor de jongere generaties. Door deze langetermijnvisie te omarmen, wordt ernaar gestreefd een erfenis achter te laten van harmonie, mededogen en respect tussen mens en dier op het prachtige eiland Aruba.

1.3 Componenten Visie Dierenwelzijn

Binnen deze visie wordt er op drie fundamenten gerust: **dierenwelzijn**, de **relatie tussen mens en dier** en het streven naar een **diervriendelijke samenleving**. Deze kernwaarden dienen als leidraad, ethisch kompas en een belofte aan de gemeenschap en de gedomesticeerde dieren van Aruba.

Dierenwelzijn

Definitie: Dierenwelzijn verwijst naar de fysieke en psychologische gezondheid van gedomesticeerde dieren en hun vermogen om zich aan te passen aan hun omgeving. Het is de mate waarin gedomesticeerde dieren in staat zijn om natuurlijk gedrag te vertonen, vrij zijn van onnodig lijden en genieten van een goede levenskwaliteit.

Belang: Dierenwelzijn is de kern van deze visie. Er wordt gestreefd om ervoor te zorgen dat alle gedomesticeerde dieren op Aruba worden behandeld met respect en zorg, waarbij hun welzijn prioriteit heeft. Dit omvat aspecten zoals juiste voeding, veilige huisvesting, medische zorg en kansen voor sociaal gedrag.

Relatie tussen mens & dieren

Definitie: De relatie tussen mens en dier verwijst naar de interacties, verbindingen en verantwoordelijkheden die mensen hebben ten opzichte van gedomesticeerde dieren. Het omvat niet alleen de zorg voor hun fysieke behoeften, maar ook het opbouwen van een empathische band die gebaseerd is op respect.

Belang: Het koesteren van een positieve relatie tussen mens en dier is cruciaal voor het welzijn van beide. Door bewustwording, educatie en respectvolle omgang met gedomesticeerde dieren wordt er gestreefd naar een samenleving waarin mens en dier harmonieus samen kunnen leven.

Diervriendelijke samenleving

Definitie: Een diervriendelijke samenleving is een gemeenschap waarin de behoeften en rechten van gedomesticeerde dieren worden erkend en geïntegreerd in het dagelijks leven.

Het impliceert een cultuur van compassie, waarin de belangen van gedomesticeerde dieren worden beschermd en bevorderd.

Belang: Het uiteindelijke doel is het tot stand brengen van een diervriendelijke samenleving. Dit houdt in dat wetten, beleid en gedragingen worden aangepast om de belangen van gedomesticeerde dieren te waarborgen. Het streven naar een diervriendelijke samenleving is niet alleen moreel rechtvaardig, maar draagt ook bij aan een gezondere en gebalanceerde leefomgeving voor zowel mens als dier.

De langetermijnvisie is duidelijk, het welzijn van gedomesticeerde dieren op Aruba verbeteren en een diervriendelijke gemeenschap creëren.

2. Analyse Dierenwelzijn landschap - Huidige Situatie

Geconfronteerd met grote uitdagingen in het dierenwelzijn veld wordt de noodzaak erkend voor verandering. In deze analyse worden de hardnekkige dierenwelzijn problemen beschreven. Dit zijn de problemen die strategisch opgelost moeten worden om bevordering te kunnen realiseren in het dierenwelzijn op ons eiland.

2.1 Wettelijk Kader

Ondanks de invoering van de [Hondenverordening in 2012](#), is de vooruitgang op het gebied van dierenwelzijn op Aruba tot nu toe, in 2024, beperkt gebleven. De huidige wetgeving, voornamelijk gericht op honden, biedt onvoldoende basis voor een breed en effectief dierenwelzijnsbeleid. Dit resulteert in aanhoudende problemen, niet alleen voor honden, maar ook voor andere gedomesticeerde dieren, waaronder die in de landbouw en veeteelt. Het gebrek aan specifieke wet- en regelgeving voor deze diergroepen, samen met een tekortschietende handhaving van de bestaande regels, is een fundamentele oorzaak van de voortdurende welzijnsproblemen die we op het eiland waarnemen.

Deze situatie wordt verder gecompliceerd door onvoldoende samenwerking tussen relevante stakeholders en een algemeen gevoel van verwarring onder de bevolking over de huidige verordeningen. Om effectief aan deze uitdagingen te kunnen werken, is het essentieel om de bestaande hondenverordening te herzien en uit te breiden met duidelijke, omvattende regelgeving die alle aspecten van dierenwelzijn adresseert.

2.2 Zwerfdieren & Roamers

De problematiek rondom de groeiende populatie zwerfdieren en "roamers" op Aruba heeft een kritiek punt bereikt, voornamelijk door het dagelijks dumpen van honden en katten. Onder zwerfdieren verstaan we de dieren die van klein al op straat leven en geen eigenaar hebben gekend. Deze zijn in de meeste gevallen geboren "puppies & kittens" van gedumpte dieren. Onder roamers verstaan we de dieren die een tijd op straat leven en die ooit een eigenaar hebben gekend. Deze zijn normaal gesproken socialer dan zwerfdieren.

Ondanks de aanwezigheid van welwillende dierenorganisaties, wordt de situatie verergerd door de afwezigheid van adequate toezichtmechanismen, waardoor daders ongestraft naar afgelegen gebieden kunnen gaan om dieren te dumpen. Veel van deze gedumpte dieren overleven de straat niet, ten prooi vallend aan ziektes, hongersnood, verkeersongevallen of vergiftiging. De dieren die deze omstandigheden wel overleven, voegen zich bij de andere bestaande groepen zwerfdieren, waardoor de problematiek van overbevolking verder toeneemt. Door het grote aantal gedumpte dieren komen de inspanningen van dierenwelzijnsorganisaties onder grote druk te staan, waarbij zij vaak niet in staat zijn om tijdig hulp te bieden. Het probleem beperkt zich niet alleen tot honden en katten, maar strekt zich ook uit tot andere gedomesticeerde dieren wat bijdraagt aan de complexiteit van de situatie.

De huidige crisis is het directe resultaat van jarenlange ongecontroleerde voortplanting en verwaarlozing van gedomesticeerde dieren, en zonder een dringende en gecoördineerde aanpak zal dit probleem blijven groeien. Het is cruciaal om dit groeiende probleem nu aan te pakken.

2.3 Dierenhandel en Fokkerij

De afgelopen jaren heeft de ongecontroleerde handel en fokkerij van gedomesticeerde dieren, met honden en katten als voornaamste voorbeelden, een aanzienlijke toename ervaren. Dit fenomeen wordt aanzienlijk versterkt door het gemak waarmee dieren via sociale media platforms, met name Facebook, worden aangeboden en verhandeld. Zowel gratis als tegen betaling kunnen gedomesticeerde dieren zonder enig toezicht worden gekocht of verkocht, wat leidt tot aanzienlijke problemen, zoals de groei van de populatie zwefdieren en ongecontroleerde fokpraktijken. Deze situatie wordt verergerd door het feit dat er jarenlang weinig tot geen regulering is geweest op de fokkerij van gedomesticeerde dieren. Een van de kernproblemen is het ontbreken van registratie of data van fokkers van honden, katten en andere veeteelt dieren, waardoor een effectief toezicht en regulering onmogelijk wordt. De ongecontroleerde aard van deze handel via sociale media, die momenteel niet wordt gemonitord, vormt een significant probleem. Dit heeft niet alleen nadelige gevolgen voor het welzijn van de dieren zelf, maar vormt ook een potentieel risico voor de volksgezondheid, vooral wanneer men rekening houdt met veeteelt dieren die voor consumptie worden verhandeld. Zonder adequate maatregelen zal de situatie naar verwachting verder verslechteren, met alle gevolgen van dien voor zowel de dierenpopulatie als de samenleving als geheel.

2.4 Dierenmishandeling en Leed

Mishandeling en verwaarlozing van dieren vormen al jaren een ernstig probleem op Aruba, zichtbaar in zowel de behandeling van huisdieren als van zwefdieren. Dit probleem omvat niet alleen de verontrustende aanblik van honden die aan kettingen liggen in achtertuinen en geiten met gebroken poten, maar ook de dagelijkse realiteit van gedumpte dieren, waarbij honden en katten de grootste groepen vormen. Dit draagt bij aan de toenemende

populatie zwerfdieren op het eiland, wat weer een significante en negatieve impact heeft op de groei van de gedomesticeerde dierenpopulatie. Dierenleed is onderhevig aan verschillende factoren van de mens (houders). Het is essentieel dat er maatregelen worden genomen om de verantwoordelijkheid van diereigenaren te benadrukken en om mishandeling en verwaarlozing van dieren actief tegen te gaan.

2.5 Problemen Primaire Sector Dieren

Volgens het **Beleid Primaire Sector 23-28**, kampt de primaire sector op het gebied van dieren, waaronder landbouw, visserij en veeteelt, ook met belangrijke uitdagingen die de duurzaamheid en ontwikkeling ervan belemmeren. Een kernprobleem binnen deze sector is het ontbreken van specifieke wet- en regelgeving die de praktijken en het welzijn van dieren binnen deze industrieën reguleert. Deze leemte in de wetgeving laat ruimte voor praktijken die niet altijd in het beste belang van de dieren of de sector als geheel zijn. Daarnaast wordt de sector geconfronteerd met een gebrek aan gedetailleerde data over landbouw, visserij en veeteelt. Dit gebrek aan informatie maakt het moeilijk om de huidige staat van de sector te beoordelen, trends te analyseren en toekomstige behoeften te voorspellen. Zonder betrouwbare data is het uitdagend om gerichte verbeteringen te implementeren of de impact van reeds genomen maatregelen te evalueren. Een ander prominent probleem is het gebrek aan kennis en samenwerking binnen de primaire sector. De ontwikkeling van de sector wordt gehinderd door een gebrek aan toegang tot moderne technieken, best practices en duurzame methoden. Bovendien beperkt een gebrekkige samenwerking tussen boeren, vissers, veetelers en relevante overheids- en non-gouvernementele organisaties de mogelijkheid om gezamenlijke initiatieven te ontwikkelen die de sector als geheel ten goede kunnen komen. Deze combinatie van

problemen benadrukt de noodzaak voor een geïntegreerde aanpak die gericht is binnen de primaire sector.

2.6 De uitdagingen

De huidige situatie omtrent dierenwelzijn op Aruba staat voor aanzienlijke uitdagingen die dringend aandacht vereisen om te voorkomen dat de problemen rondom dierenwelzijn exponentieel toenemen. Zonder directe interventie zullen de problemen met betrekking tot de groeiende populatie van zwerfdieren en de verwaarlozing van huisdieren blijven escaleren, wat een blijvend negatief effect heeft op zowel de dieren als de gemeenschap.

Een cruciaal aspect van deze problematiek is de houding van de bevolking ten opzichte van dierenzorg, wat leidt tot verwaarlozing en misbruik. De noodzaak bestaat voor voorlichting en bewustwording om de mentaliteit ten aanzien van dierenwelzijn te veranderen. Daarnaast wordt de situatie verder gecompliceerd door het gebrek aan vertrouwen tussen stakeholders, zoals dierenwelzijnsorganisaties en de Veterinaire Dienst (VD) en de overheid. Dit wantrouwen ondermijnt de effectiviteit van bestaande inspanningen om dierenwelzijn te verbeteren en belemmert de samenwerking die essentieel is voor het maken van significante vooruitgang.

Centro di Control di Cacho (CCC)

Het Centro Control di Cacho (CCC) staat centraal in de aanpak van de problematiek rond zwerfdieren op het eiland, met een focus op honden en recentelijk ook katten. De faciliteit functioneert als de enige officiële opvangplek voor dieren die door de Korps Politie Aruba (KPA) of Bureau City Inspector (BCI) worden gevonden of van eigenaren die een afstandsverklaring indienen. Ondanks de cruciale rol die het CCC vervult, stuit de organisatie op

belangrijke operationele uitdagingen die de effectiviteit van haar missie ondermijnen.

Capaciteitsbeperkingen: met slechts acht hokken voor honden en vier kennels voor katten kampt het CCC met ernstige capaciteitsproblemen. Deze beperkingen hinderen niet alleen het vermogen van de CCC om adequaat te reageren op nieuwe gevallen, maar beïnvloeden ook negatief de welzijn en verzorging van de dieren. Hoewel het CCC profiteert van goede samenwerkingsverbanden met verschillende dierenwelzijnsorganisaties, worden de doorstroom-inspanningen vaak ook belemmerd door vergelijkbare capaciteitsproblemen bij deze organisaties. Bovendien resulteert de lage adoptiegraad in een langdurig verblijf van dieren, waardoor de toch al beperkte ruimte chronisch overvol raakt.

Handhaving Hondenverordening

Binnen het huidige juridische en operationele kader van de Hondenverordening komt een significante uitdaging naar voren die de effectiviteit van de handhaving belemmert. Deze uitdaging concentreert zich voornamelijk op de beperkte erkenning en autoriteit van de BCI bij het aanpakken van problemen gerelateerd aan honden. Deze omissie in de regelgeving leidt tot een operationele beperking waarbij de BCI, ondanks haar directe betrokkenheid bij en kennis van honden problematiek, geen zelfstandige actie kan ondernemen zonder de interventie van de KPA. Dit structurele gebrek ondermijnt de capaciteit van de BCI om efficiënt en tijdig in te grijpen bij incidenten, waardoor de algehele handhaving van de Hondenverordening wordt belemmerd. Deze procedurele vertragingen kunnen leiden tot verergering van problemen, met nadelige gevolgen voor zowel de gemeenschap als het dierenwelzijn.

3. Beleidsspeerpunten & Acties Dierenwelzijn

Om het streven naar het verbeteren van het welzijn van gedomesticeerde dieren op Aruba te verwezenlijken, worden de doelstellingen voor de korte, middellange en lange termijn helder geformuleerd. Deze doelen onderstrepen de nodige inzet voor het bereiken van tastbare verbeteringen over diverse tijdsperioden, die gezamenlijk bijdragen aan de vorming van een empathische en rechtvaardigere samenleving voor zowel mensen als dieren. Om de visie op dierenwelzijn te realiseren, worden vier specifieke aandachtsgebieden geïdentificeerd (kwadranten). Elk gebied omvat unieke activiteiten die zijn afgestemd op onze doelstellingen op korte, middellange en lange termijn.

In de eerste jaren van deze reis naar een diervriendelijke samenleving ligt de focus op het aanpakken van een urgent en zichtbaar probleem dat het hele eiland raakt: de uitdagingen rondom de zorg voor honden en katten. Dit probleem heeft zowel visuele als materiële gevolgen en vereist onmiddellijke aandacht om een positieve verandering teweeg te brengen. De focus van het beleid moet daarom liggen op het creëren van draagvlak en het herbouwen van vertrouwen onder alle betrokken partijen. Dit vereist een transparante, inclusieve aanpak waarbij de overheid proactief samenwerkt met stakeholders en de samenleving om een gemeenschappelijk doel na te streven: het verbeteren van dierenwelzijn op Aruba. Het ontwikkelen van dit robuuste, uitvoerbaar beleid dat de belangen van dieren vooropstelt en tegelijkertijd de samenwerking tussen alle partijen bevordert, is cruciaal om de huidige uitdagingen aan te pakken en een positieve verandering teweeg te brengen voor de toekomst van dieren op het eiland.

3.1 Framework Dierenwelzijn

KWADRANTEN DIERENWELZIJN VISIE

OP KORTE, MIDDEL EN LANGE TERMIJN.

PROJECTEN

De projecten zijn gericht op het bevorderen van dierenwelzijn met tastbare resultaten. Projecten worden gecategoriseerd op basis van korte - middel of lange termijn doelstellingen.

WETSONTWIKKELING

Onder de MBAA zal een nieuwe Dierenwelzijnswet ontwikkeld worden voor de Arubaanse bevolking. We streven naar een sterk inhoudelijke wet waar dierenwelzijn centraal staat.

COMMUNICATIE

Communicatie en voorlichting is hard nodig om bewustwording te creëren over alle aspecten van de kern componenten visie dierenwelzijn. Een communicatie plan en planning zal worden uitgevoerd op bases van de doelstellingen.

STAKEHOLDERACTIES

De stakeholderacties of burgerparticipaties zijn van cruciale belang om de dierenwelzijn visie te kunnen bereiken. Sterke samenwerking tussen alle stakeholders en een gebalanceerde draagvlak staat centraal.

FRAMEWORK DIERENWELZIJN

Bevorderen Dierenwelzijn

- Hoog volume Sterilisatie
- Hoog volume Microchipping
- Animal Welfare Center
- Aruba Pet Registry
- Bario Dogs & Cats
- Communicatie & Voorlichting
- Euthanasie Protocol

Relatie tussen mens & dier

- Dierenwelzijn bellijn
- Verkeersborden & Signage
- Hondenpark
- Burgeracties

Diervriendelijke Samenleving

- Landverordening Dierenwelzijn
- Dierenwelzijn Censur
- Dierenwelzijn Lesmateriaal
- Dierenwelzijn Meldingscode
- Publieke Dierenruimte

3.2 Een proactieve start naar dierenwelzijn

Om het dierenwelzijn op Aruba op korte termijn te bevorderen, is de focus gericht op verschillende activiteiten die snel uitvoerbaar zijn. Elk van deze maatregelen speelt een cruciale rol in het snel en effectief verhogen van de levenskwaliteit van dieren op het eiland. De focus diergroep hier zijn katten en honden.

➤ Hoog volume Sterilisatie & Microchipping

Om de groei van de honden- en kattenpopulatie op Aruba effectief te beheersen en tegelijkertijd de zorg voor deze dieren te verbeteren, wordt er jaarlijks een project voor hoog volume sterilisatie en microchipping uitgevoerd in samenwerking met verschillende stakeholders onder andere *Stimami Sterilisami*, *AWAA*, *Animal Balance* en *Xavier University*. Dit ambitieuze programma streeft ernaar om jaarlijks tussen de 2.500 en 8.000 dieren te steriliseren en te voorzien van een microchip, waarna ze worden opgenomen in de Aruba Pet Registry (APR) database.

De voordelen van dit initiatief zijn veelzijdig. Door de populatiegroei van honden en katten te remmen, wordt het probleem van overbevolking en de daarmee samenhangende welzijn kwesties aangepakt. Dit helpt niet alleen bij het verminderen van het aantal zwerfdieren op het eiland, maar biedt ook een basis voor betere zorg en beheer van de dierenpopulatie. Het aanbieden van sterilisatie en microchipping draagt bij aan een gezondere dierenpopulatie en ondersteunt diereneigenaren in hun verantwoordelijkheden. Dit project onderstreept de toewijding aan dierenwelzijn en zet belangrijke stappen richting een humane en zorgzame benadering van dieren beheer.

➤ **Animal Welfare Center**

Het Animal Welfare Center (AWC) speelt een cruciale rol in het dierenwelzijn landschap van Aruba, met plannen om zijn operaties aanzienlijk uit te breiden en te versterken tegen eind 2025. Deze uitbreiding omvat het voltooiën van de bouw van fase 1 en het uitbreiden en inrichten van fase 2 van het AWC-project. Deze stappen zullen de capaciteit van de opvangplaatsen voor honden en katten verhogen en andere soorten gedomesticeerde dieren, waardoor de samenwerking met het Korps Politie Aruba (KPA) bij dieren-acties efficiënter kan worden georganiseerd en uitgevoerd.

Het AWC zal dienen als het *officiële opvangcentrum* voor honden, katten en andere gedomesticeerde dieren en/of in beslag genomen dieren die worden overgedragen door de KPA of het BCI. Naast zijn rol als opvangcentrum, zal het AWC een educatief centrum zijn dat materiaal en informatie verschaft over verantwoord huisdierbezit. Het centrum zal een gestructureerd beleid hanteren voor diverse activiteiten, waaronder dierenadoptie, euthanasie, afstandsverklaringen, overdracht van dieren door de KPA of BCI, en de rehabilitatie van dieren. Daarnaast zal het AWC verantwoordelijk zijn voor het beheer en de monitoring van de Aruba Pet Registry (APR) database en het dierenwelzijn bellijn, essentiële hulpmiddelen in het streven naar een hoger dierenwelzijn op het eiland. Als spil in de samenwerking met relevante dierenorganisaties en stakeholders, zal het AWC werken onder de subsidienormen vastgesteld door de dierenwelzijn beleidsdirectie. Deze ontwikkeling benadrukt de toewijding aan het verbeteren van dierenwelzijn en stelt het eiland op als een voorbeeld van humane en verantwoordelijke dierenzorg in het Caribisch gebied.

Het Animal Welfare Center (AWC) in Aruba versterkt het dierenwelzijn aanzienlijk door uitgebreide opvang en rehabilitatie voor gedomesticeerde

dieren te bieden, en dient als een belangrijk informatieknoppunt voor de gemeenschap. Door deze geïntegreerde benadering bevordert het AWC niet alleen de zorg voor en adoptie van dieren, maar ondersteunt het ook de ontwikkeling van verantwoordelijke diereneigenaren op het eiland.

➤ **Aruba Pet Registry**

De Aruba Pet Registry (APR) is een innovatief systeem ontworpen om een centrale database te vormen voor de registratie van honden en katten op Aruba. Met plannen om deze database uit te breiden naar andere gedomesticeerde dieren en de veeteelt, speelt de APR een sleutelrol in het beheer en de identificatie van dieren op het eiland. Het beheer van de APR valt onder de supervisie van het Animal Welfare Center (AWC), dat als hoofdadministrateur optreedt, terwijl belangrijke stakeholders zoals het Korps Politie Aruba (KPA), de Bureau City Inspector (BCI), Veterinaire Dienst (VD), prive dierenartsen en diverse dierenorganisaties administratieve toegang hebben tot het systeem.

Het belang van de APR ligt in zijn vermogen om als *centrale informatiebron* te fungeren voor alle geregistreerde gedomesticeerde dieren en hun eigenaren. Dit maakt een efficiënte controle van microchips mogelijk door de geautoriseerde stakeholders, waardoor snelle identificatie en actie mogelijk is in geval van vermissing, gezondheidszorg of wettelijke kwesties. Bovendien verleent het systeem elk geregistreerd dier een eigen identiteit en ID, wat bijdraagt aan de bescherming en het welzijn van dieren op Aruba door het bevorderen van verantwoord eigenaarschap en het vergemakkelijken van traceerbaarheid en accountability. Zo speelt de APR een cruciale rol in het streven naar een diervriendelijker Aruba, waar elk dier gekend en beschermd is.

➤ **Bario Dogs & Cats**

Het 'bario dogs & cats' initiatief introduceert een vernieuwend concept met een speciaal tag-ontwerp, bedoeld voor sociale honden en katten die in specifieke wijken (barios) van Aruba leven. Deze bario dogs & cats worden onderscheidt van de zogenoemde zwerfdieren, omdat ze sociaal zijn en goed verzorgd worden door dierenorganisaties en de buurtbewoners zelf. Deze dieren die door de eigen buurtbewoners geaccepteerd worden als de bario honden en katten, zullen worden geregistreerd in de centrale Aruba Pet Registry (APR) database, wat een cruciale stap vooruit betekent in de zorg en bescherming van deze diergroep.

Het primaire doel van dit concept is het vergemakkelijken van de **identificatie** van bario honden en katten die verzorgd worden door dierenorganisaties en buurtbewoners, om hun bescherming te verbeteren en hun welzijn te bevorderen. Door de invoering van een specifieke *tag* voor deze dieren, wordt de efficiëntie en samenwerking tussen dierenorganisaties, het Animal Welfare Center (AWC), het Korps Politie Aruba (KPA) en de Bureau City Inspector (BCI) aanzienlijk verhoogd. Deze samenwerking is essentieel om bario dieren effectief te identificeren en te onderscheiden van (agressieve en of verwilderde) zwerfdieren. Het 'bario dogs & cats' concept heeft meerdere belangrijke voordelen. Ten eerste zorgt de herkenning van deze dieren door buurtbewoners ervoor dat ze niet langer als zwerfdieren worden beschouwd, wat hun veiligheid verhoogt. Bovendien bevordert de harmonie tussen de bario dieren en de buurtbewoners, door een gevoel van gemeenschap en gedeelde verantwoordelijkheid te creëren. Ten slotte draagt het concept bij aan het beschermen en bevorderen van het welzijn van deze dieren, die momenteel geen formele identificatie hebben en daardoor in een kwetsbare positie verkeren. Samengevat, het 'bario dogs & cats' concept vormt een belangrijke stap in de richting van een meer inclusieve en zorgzame gemeenschap, waarin

elk dier wordt gewaardeerd en beschermd, en draagt bij aan het algemene doel van het verbeteren van dierenwelzijn op Aruba.

➤ **Communicatie & voorlichting**

Communicatie en voorlichting zijn essentiële instrumenten in de missie om het bewustzijn en de impact op het gebied van dierenwelzijn onder de bevolking van Aruba te vergroten. Een goed doordacht *communicatieplan*, dat zowel op strategisch als tactisch niveau wordt uitgerold, is cruciaal om de essentie van de boodschap effectief over te brengen. Door middel van gerichte campagnes wordt aandacht besteed aan verschillende aspecten van dierenwelzijn en verantwoordelijk huisdierbezit, zoals het belang van een verantwoordelijke eigenaar zijn ('Abo ta un doño responsabel pa bo mascota?'), de vriendschap tussen mens en huisdier benadrukken ('Nos mascota, nos miho amigo'), en het publiek aansporen niet hun huisdier achter te laten ('No bandona bo mascota ariba caya!'). *Voorlichtingsactiviteiten* richten zich op het consistent uitvoeren van public relations acties om de Arubaanse gemeenschap uitgebreid te informeren over alles wat met dierenwelzijn te maken heeft, bv. de projecten, wetsontwikkeling, acties etc. die uitgevoerd worden. De rol van stakeholders is hierbij van onschatbare waarde; hun betrokkenheid helpt bij het creëren van een breed draagvlak voor communicatie en voorlichting in de media.

Het belang van communicatie en voorlichting kan niet worden onderschat. Deze initiatieven zijn bedoeld om de bevolking te informeren en bewust te maken van cruciale aspecten van dierenwelzijn. Ze zijn gericht op het opwekken van emotie en het stimuleren van verantwoordelijkheid onder de bevolking voor hun huisdieren, en beogen een significante impact te maken op de mindset en het gedrag van mensen ten opzichte van gedomesticeerde dieren. Door het motiveren van gedragsverandering, wordt er gestreefd naar

een samenleving waarin dierenwelzijn wordt gerespecteerd en versterkt, voor het welzijn van alle dieren op het eiland.

➤ **Euthanasie protocol**

Het opstellen van een euthanasieprotocol voor gedomesticeerde dieren op Aruba is een essentiële stap naar een meer humane benadering van dierenwelzijn. Dit specifieke protocol richt zich op honden, katten en andere gedomesticeerde dieren die zich in bepaalde situaties bevinden waardoor ze overgedragen worden door de KPA, de BCI en/of zich al bevinden in het huidige CCC. Het protocol, dat niet van toepassing is op dieren met eigenaren, stelt een concrete criteria vast om te bepalen wanneer euthanasie de meest medelevende optie is. Voor de uitvoering van dit protocol is de samenwerking tussen belangrijke stakeholders vereist, waaronder privé veterinaire klinieken, Xavier University, specifieke dierenorganisaties, het Animal Welfare Center (AWC) en de Veterinaire Dienst (VD).

Dit zorgt voor een gestroomlijnd en efficiënt proces dat ervoor zorgt dat dieren die zich in unieke situaties bevinden op een humane wijze kunnen worden ingeslapen, na zorgvuldige overweging van mogelijke rehabilitatie kansen. Het belang van dit euthanasieprotocol ligt in het bevorderen van een efficiënte en soepele samenwerking tussen alle belanghebbende partijen, waarbij dieren een eerlijke kans krijgen op een mogelijke toekomst. Het stelt euthanasie als laatste redmiddel, waarbij ervoor gezorgd wordt dat dit op een zorgvuldige en gecontroleerde manier gebeurt. Dit protocol onderstreept de toewijding aan het welzijn van alle gedomesticeerde dieren, waarbij het streven naar de meest humane oplossingen voorop staat.

3.3 Bevorderen van de relatie tussen mens en dier

Het bevorderen van de relatie tussen mens en dier is een fundamentele stap richting een harmonieuze samenleving waarin respect, begrip, en mededogen voor levende wezens centraal staan. Dit streven naar een diepere verbinding tussen mensen en dieren onderstreept het belang van empathie en verantwoordelijkheid in onze interacties met onze dierlijke metgezellen. De volgende activiteiten zijn van cruciaal belang om de relatie tussen mens en dier te bevorderen.

➤ **Bellijn Dierenwelzijn**

De introductie van een centrale dierenbellijn markeert een belangrijke vooruitgang in de aanpak van dierenwelzijn en gerelateerde problemen op Aruba. Deze bellijn biedt een direct *communicatiekanaal* waar individuen kunnen bellen voor zowel het melden van dierenwelzijnskwesties, als het verkrijgen van informatie over dieren en hun welzijn. Het speelt een essentiële rol in het registreren en doorverwijzen van meldingen naar relevante partijen zoals het KPA en de BCI in situaties waar dieren in nood verkeren. Een van de sleutelementen van deze bellijn is het bieden van sociale ondersteuning voor bellers die zich in wanhopige situaties bevinden betreffende dieren. Een gespecialiseerde 'dierenwelzijn sociale medewerker' zal beschikbaar zijn om advies en begeleiding te bieden, waardoor bellers niet alleen worden gehoord, maar ook de nodige steun ontvangen. Dit systeem verzekert dat meldingen effectief en met de juiste urgentie worden behandeld, in samenwerking met de KPA, BCI en diverse dierenorganisaties.

Beheerd, gemonitord en geregistreerd onder het Animal Welfare Center (AWC), wordt deze dieren-bellijn een cruciale schakel in de communicatie en aanpak van dierenwelzijnskwesties op het eiland. Het dient als een enkel contactpunt voor de bevolking, fungerend als een luisterend oor voor zorgen en problemen

gerelateerd aan dieren. Bovendien stelt de registratie van meldingen via de bellijn ons in staat om een database op te bouwen, wat een waardevolle bron van informatie biedt voor het opstellen van meldcodes en richtlijnen voor onder andere maatschappelijk werkers die huisbezoeken verrichten waar dierenmishandeling en leed zichtbaar zijn. De oprichting van een dierenwelzijn bellijn is dus niet alleen een stap vooruit in het efficiënt adresseren van directe dierenwelzijn problemen, maar vormt ook een fundament voor het bouwen aan een meer geïnformeerde en betrokken gemeenschap, die samenwerkt aan het verbeteren van het leven van dieren op Aruba.

➤ **Verkeersborden & Signage**

Verkeersborden en *signage* spelen een cruciale rol in het *beïnvloeden* van *menselijk gedrag* in de openbare ruimte door middel van visuele communicatie. Deze borden zijn ontworpen om niet alleen het verkeersgedrag te sturen maar ook om een veiligere omgeving voor dieren te creëren. Het primaire doel is om het gedrag van bestuurders aan te passen ten opzichte van dieren die zich op of nabij wegen bevinden, ter voorkoming van ongevallen die dierenlevens kunnen kosten. Door het implementeren van verkeersborden die bestuurders herinneren aan en aanmoedigen tot diervriendelijk gedrag, zoals het verlagen van de snelheid bij het zien van dieren langs de weg, toeteren bij overstekende dieren, en stoppen om dieren veilig te laten oversteken, streeft men naar het bevorderen van een diervriendelijk gedrag in het verkeer. Daarnaast zijn signages (borden) in publieke ruimtes essentieel om zowel bewoners als toeristen te informeren over de verwachte omgang met dieren. Deze borden bieden instructies over zaken zoals het aanlijnen van dieren tijdens wandelingen, het opruimen van uitwerpselen, en voedingsvoorschriften van dieren inclusief honden, katten, geiten, ezels, paarden, vogels, schildpadden etc. vergelijkbaar met de borden die al op onze stranden te zien zijn.

Het doel hiervan is om bewustwording te creëren over respectvolle gedragingen jegens dieren in publieke ruimtes. Deze visuele borden fungeren als krachtige triggers die mensen motiveren tot het vertonen van correct gedrag ten opzichte van dieren, bijdragend aan de vorming van een positieve gedragscode omtrent dieren in de samenleving. Door het inzetten van deze visuele communicatiemiddelen, wordt een fundament gelegd voor een maatschappij waarin het welzijn van dieren wordt gerespecteerd en beschermd, en waarin samenleving en dieren harmonieus kunnen co-existeren.

➤ **Hondenpark**

Een hondenpark vertegenwoordigt een vernieuwend concept op Aruba: een openbare ruimte exclusief ontworpen voor het welzijn en plezier van honden en hun eigenaren. Dit initiatief, als de eerste publieke ruimte die specifiek bestemd is voor hondenactiviteiten, biedt een unieke gelegenheid voor ontspanning en recreatie in de buitenlucht. Het beheer en toezicht van het hondenpark vallen onder de verantwoordelijkheid van het Animal Welfare Center (AWC), dat samen met relevante stakeholders de huisregels zal vaststellen en handhaven. Het belang van een hondenpark kan niet worden onderschat. Het biedt een veilige en stimulerende omgeving waar huisdiereigenaren en hun honden kunnen samenkomen om te socialiseren. Dit bevordert niet alleen de fysieke gezondheid van de honden door middel van spel en beweging, maar draagt ook bij aan hun mentale welzijn door interactie met andere honden. Daarnaast biedt het park eigenaren de kans om ervaringen uit te wisselen en de sociale banden binnen de gemeenschap te versterken. Dit hondenpark erkent het belang van ontspanning voor zowel dieren als hun eigenaren en biedt een ruimte waar de relatie tussen mens en dier verder kan worden verdiept. Door het creëren van zo'n specifieke ruimte

wordt het belang van dierenwelzijn in de samenleving onderstreept en krijgt het welzijn van huisdieren de aandacht die het verdient.

➤ **Burgeracties**

Om de relatie tussen mens en dier op Aruba te versterken, is een actieve betrokkenheid van de burgers essentieel, niet alleen in de zorg voor hun eigen huisdieren maar ook in hun bijdrage aan het welzijn van andere gedomesticeerde diersoorten op het eiland. Burgeracties spelen een cruciale rol bij het succes van grootschalige initiatieven zoals sterilisatie- en microchipping projecten, evenals het 'barrio dogs & cats'-programma. Deze acties zijn eveneens belangrijk tijdens informatiedagen in de wijk, buurtactiviteiten, en het toezicht houden op het dumpen van dieren in de omgeving waarin ze wonen. Een actievere deelname van burgers betekent ook meer ondersteuning voor dierenorganisaties, waardoor deze essentiële diensten effectiever kunnen opereren. Het stimuleren van burgeracties is dus niet alleen een kwestie van het mobiliseren van gemeenschappen voor specifieke evenementen, maar ook van het cultiveren van een cultuur waarin individuen zich persoonlijk verantwoordelijk voelen voor het dierenwelzijn op het eiland. Het belang van het stimuleren van burgeracties ligt in het creëren van een gevoel van eigenaarschap en betrokkenheid bij de burgers. Door actief deel te nemen aan initiatieven die dierenwelzijn bevorderen, ontstaat er een collectief bewustzijn en verantwoordelijkheid voor de zorg en bescherming van dieren. Dit versterkt de band tussen gemeenschap en dieren en draagt bij aan een positieve verandering in de manier waarop dierenwelzijn wordt waargenomen en uitgevoerd op het eiland.

3.4 Diervriendelijke Samenleving

Een diervriendelijke samenleving is een gemeenschap waar de zorg en respect voor dieren diep verankerd zijn in haar waarden, gedreven door onderwijs, beleid en actieve burgerparticipatie. In deze samenleving wordt het welzijn van alle dieren gezien als een essentiële verantwoordelijkheid van iedereen, waarbij harmonieuze co-existentie tussen mens en dier wordt bevorderd.

➤ Landsverordening Dierenwelzijn

De ambitie om een diervriendelijke samenleving in Aruba te verwezenlijken, vereist de ondersteuning van een solide wettelijk kader dat het welzijn van alle gedomesticeerde dieren waarborgt. Deze noodzaak leidt tot de formulering van een uitgebreide Landsverordening Dierenwelzijn, die bestaat uit diverse cruciale besluiten, regelingen, handhaving en toezicht. Deze omvatten regelingen voor diergeneesmiddelen, diervoeders, dierlijke producten, de handhaving van de Landsverordening Dierenwelzijn, evenals voorschriften voor de houders van dieren en voor diergeneeskundigen. Uitgangspunt is de [Wet Dieren](#) van Nederland. Het belang van een Landsverordening Dierenwelzijn kan niet worden onderschat. Deze wetgeving speelt een centrale rol in het stimuleren van een gedragsverandering binnen de samenleving ten aanzien van dierenwelzijn. De wet dient als een middel tot *dwang* om ervoor te zorgen dat de behandeling van dieren en de zorg voor hun welzijn voldoen aan vastgestelde normen. Door het stellen van duidelijke regels en het waarborgen van de naleving daarvan, faciliteert de wet niet alleen de bescherming en verbetering van dierenwelzijn, maar bevordert het ook een cultuur waarin respect en zorg voor dieren als fundamentele waarden worden gezien. De implementatie van de Landsverordening Dierenwelzijn is essentieel voor het realiseren van een samenleving waarin het welzijn van dieren serieus wordt genomen en actief wordt beschermd. Het biedt de juridische ruggengraat voor de bevordering van diervriendelijke praktijken en streeft ernaar om via handhaving en educatie een significante positieve impact te maken op de

manier waarop de gemeenschap met dieren omgaat. Zo wordt de basis gelegd voor een harmonieuze co-existentie tussen mens en dier, die de kern vormt van een werkelijk diervriendelijke samenleving.

➤ **Dierenwelzijn Census**

Na meer dan twee decennia wordt het tijd voor Aruba om een uitgebreide dierenwelzijn census te organiseren en uit te voeren. Dit project heeft als voornaamste doel om een gedetailleerd statistisch overzicht te verkrijgen van de gedomesticeerde dierenpopulatie op het eiland, inclusief huisdieren zoals honden, katten, vogels, en andere dieren, als ook dieren uit de veeteelt en landbouw. De dierenwelzijn census is ontworpen om kwantitatieve data te verzamelen over de dieren situatie op Aruba, wat essentieel is voor het formuleren van effectief beleid en interventies. Een cruciaal onderdeel van deze census is het onderzoek naar de diverse factoren die invloed hebben op hoe mensen zich gedragen ten opzichte van dieren. Door kwalitatieve data te verzamelen over deze gedragsfactoren, kunnen inzichten worden verkregen die van onschatbare waarde zijn voor het realiseren van de visie op dierenwelzijn.

Voorgesteld wordt om de dierenwelzijn census elke vijf jaar te organiseren, wat een frequenter interval is dan de tienjaarlijkse burgercensus. De argumentatie voor een kort interval heeft onder andere betrekking op de hogere reproductie gehalte bij dieren (in vergelijking tot de mens) die tot een snellere verandering in hun populatie scenario's leidt. Dit zorgt voor actuele en relevante informatie waarmee op tijd kan worden ingespeeld op veranderende omstandigheden en trends in de dierenpopulatie en -welzijn.

De realisatie van de dierenwelzijn census vereist een gecoördineerde inspanning van verschillende belanghebbende stakeholders, waaronder overheidsinstanties, dierenwelzijnsorganisaties en onderzoeksinstellingen. Het belang van een dergelijke census is vergelijkbaar met dat van de burger

census; het verzamelen van uitgebreide informatie is cruciaal voor het behalen van de strategische doelstellingen die zijn opgesteld binnen de visie op dierenwelzijn. Met deze gegevens kan beleid worden vormgegeven dat niet alleen reactief is, maar ook proactief bijdraagt aan het verbeteren van de levensomstandigheden van dieren op Aruba, en zo de basis legt voor een samenleving waarin dierenwelzijn hoog in het vaandel staat.

➤ **Dierenwelzijn Lesmateriaal**

In de ambitie om een diervriendelijke samenleving in Aruba te realiseren, speelt educatie een sleutelrol. Het integreren van dierenwelzijn in het onderwijscurriculum vanaf jonge leeftijd is een strategische benadering om kinderen te leren over de betekenis van dierenwelzijn, hun verantwoordelijkheden ten opzichte van dieren en de natuur, en hun liefde voor hun eiland te cultiveren. Dierenwelzijn lesmateriaal, ontworpen voor leerlingen van groep 1 tot en met groep 8, vormt de basis van deze educatieve inspanningen. Als eerste stap wordt een gedeelte van het lesmateriaal, specifiek gericht op honden, geïntroduceerd bij een pilotgroep van scholen. Na evaluatie en eventuele aanpassingen zal dit lesmateriaal vervolgens in alle scholen worden uitgerold. De volgende stap is het ontwikkelen van uitgebreid lesmateriaal dat zich richt op dieren in het algemeen en natuurbehoud, om kinderen een breder begrip en waardering voor het leven in al zijn vormen te bieden.

Het belang van dierenwelzijn lesmateriaal is veelzijdig. Door jonge generaties vanaf een vroege leeftijd de educatieve vorming aan te bieden ten aanzien van hun gedrag en verantwoordelijkheden ten opzichte van dieren en de natuur, wordt de basis gelegd voor een samenleving die dierenwelzijn als een vanzelfsprekend en belangrijk aspect beschouwt. Dit helpt bij het vormen van respectvolle volwassenen die bijdragen aan de ontwikkeling van een diervriendelijke samenleving. Door kinderen te leren hoe ze zorgzaam en

verantwoordelijk kunnen omgaan met dieren en de natuur, wordt de kiem geplant voor een toekomst waarin empathie, respect en zorg voor onze mede-aardbewoners de norm zijn.

➤ **Dierenwelzijn Meldingscode**

De ontwikkeling van een dierenwelzijn meldingscode is een fundamentele component die aansluit bij de visie van het dierenwelzijn MBAA-beleid. De meldingscode is niet alleen een instrument voor het melden van dieren mishandeling, maar fungeert ook als een cruciale schakel in het realiseren van deze visie.

Het MBAA-beleid streeft naar een samenleving waarin het welzijn van alle gedomesticeerde dieren gewaarborgd is, door middel van sterke wetgeving, bewustwording en actieve participatie van de gemeenschap. De implementatie van de meldingscode versterkt dit streven door professionals uit verschillende sectoren te empoweren met de middelen om proactief deel te nemen aan de bescherming van dieren. Dit bevordert een cultuur van zorg en verantwoordelijkheid, waarin elk geval van mishandeling serieus wordt genomen en adequaat wordt aangepakt.

Door de samenwerking tussen de AWC, KPA, BCI en de dierenwelzijnsorganisaties te faciliteren, ondersteunt de meldingscode de vorming van een geïntegreerd netwerk van stakeholders die zich inzetten voor dierenwelzijn in het algemeen. Deze synergie is essentieel voor het creëren van een duurzame impact en het effectief handhaven van de landsverordening dierenwelzijn, zoals beoogd in het MBAA-beleid. Daarnaast speelt de meldingscode een sleutelrol in het educatieve aspect van het MBAA-beleid door de belangrijke informatie en inzichten die het oplevert. Deze informatie kan worden gebruikt om bewustwordingscampagnes te versterken, educatieve

programma's te ontwikkelen en beleidsmakers te informeren over de noodzaak van verdere acties of aanpassingen in de wetgeving.

De dierenwelzijn meldingscode is een essentiële pijler binnen het MBAA-beleid voor dierenwelzijn, die de brug slaat tussen de idealen van een diervriendelijke samenleving en de praktische uitvoering ervan. Het verbindt de doelstellingen van handhaving, educatie en samenwerking op een manier die de bescherming van gedomesticeerde dieren op Aruba effectief bevordert, en ondersteunt de visie van het MBAA-beleid op een concrete en meetbare wijze.

➤ **Publieke Dieren Ruimte**

In de kern van een diervriendelijke samenleving ligt de harmonieuze co-existentie tussen mens en dier, een concept dat een cruciale rol speelt in de vorming van een gemeenschap die de waarde van alle levende wezens erkent en respecteert. Het creëren van publieke ruimtes die zowel toegankelijk als gastvrij zijn voor dieren is een belangrijke stap in deze richting. Deze diervriendelijke publieke ruimten zijn niet alleen een fysieke manifestatie van een inclusieve samenleving maar bevorderen ook de zichtbaarheid van dieren in het dagelijks leven, wat fundamenteel is voor de ontwikkeling van een diervriendelijke cultuur in Aruba. Publieke diervriendelijke ruimtes omvatten zowel gesloten als openbare plekken waar mensen samen met hun huisdieren kunnen genieten van ontspanning en vrije tijd. Hierbij kan gedacht worden aan parken, stranden, en zelfs bepaalde cafés en restaurants die hun deuren openen voor huisdieren en hun eigenaren. Voorbeelden van landen zoals Nederland, Turkije, en Colombia dienen als inspiratiebronnen, waar dergelijke initiatieven succesvol zijn geïntegreerd in het maatschappelijk weefsel.

Het belang van het ontwikkelen van diervriendelijke publieke ruimtes reikt verder dan het bieden van ontspanningsmogelijkheden; het onderstreept het idee dat huisdieren integrale leden van onze families en de gemeenschap zijn.

Door deze ruimtes te creëren, erkennen we de waarde van dieren in ons dagelijks leven en bevorderen we een inclusieve samenleving waarin de behoeften en het welzijn van alle levende wezens worden gerespecteerd. Bovendien draagt de aanwezigheid van diervriendelijke publieke ruimten bij aan het positieve imago van Aruba op internationaal niveau. Het toont aan dat Aruba een vooruitstrevende, inclusieve en zorgzame bestemming is, waar het welzijn van dieren serieus wordt genomen. Dit kan niet alleen het toerisme bevorderen maar ook dienen als een model voor andere landen die streven naar een meer diervriendelijke samenleving. Een belangrijke partner in dit kader is de private sector. Door het stimuleren van particuliere initiatieven binnen onder andere de horeca en toeristenindustrie kan een positieve spin effect worden gecreëerd.

4. Beheer, Monitoring en Evaluatie MBAA

Beheer, Monitoring en Evaluatie binnen de MBAA zijn belangrijke stappen om de voortgang en effectiviteit van het dierenwelzijnsbeleid op Aruba te waarborgen. Deze processen zorgen voor een systematische benadering om de doelstellingen van een diervriendelijk Aruba te realiseren en bij te stellen waar nodig.

➤ Stuurgroep Dierenwelzijn

De realisatie van het dierenwelzijnbeleid (MBAA) en de overkoepelende visie op dierenwelzijn vereist een gestructureerde en strategische aanpak. Een essentiële component in het bereiken van deze doelstellingen is de oprichting van een stuurgroep dierenwelzijn. Deze groep speelt een cruciale rol in het sturen, beheren, monitoren en rapporteren van de implementatie en voortgang van het dierenwelzijnsbeleid op zowel strategisch als tactisch niveau.

De stuurgroep bestaat uit een compact team van maximaal drie leden, waarbij elke vertegenwoordiger een specifieke sector van het dierenwelzijn domein belichaamt. Eén lid vertegenwoordigt het ministerie van Natuur (MinTINO), een ander lid is afkomstig van het Animal Welfare Center (AWC), en het derde lid vertegenwoordigt de belanghebbende stakeholders binnen het veld van dierenwelzijn. Deze samenstelling zorgt voor een gebalanceerde vertegenwoordiging van de diverse belangen en expertise binnen de dierenwelzijn sector. Bovendien zal de stuurgroep een operationele werkgroep samenstellen, bestaande uit leden van verschillende stakeholder groepen in het dierenwelzijn veld. Deze werkgroep is verantwoordelijk voor het op operationeel niveau uitvoeren van de activiteiten die zijn vastgelegd in de visie op dierenwelzijn. Dit zorgt ervoor dat de strategische doelen worden vertaald naar concrete en uitvoerbare acties. De aanwezigheid van een stuurgroep garandeert een strategische aanpak en biedt zekerheid dat de MBAA en de bijbehorende visie op dierenwelzijn daadwerkelijk worden gerealiseerd. De groep fungeert als een essentiële schakel tussen beleidsvorming en praktische uitvoering, waarbij zij zorgt dat de beleidsdirectie officieel en effectief wordt geïntegreerd in alle dieren welzijnsactiviteiten. Deze gestructureerde benadering is cruciaal voor het succesvol implementeren van het dierenwelzijnsbeleid en het bevorderen van een samenleving waarin het welzijn van alle dieren voorop staat.

➤ **AWC onder Subsidienorm**

Om de duurzaamheid van het Animal Welfare Center (AWC) te waarborgen, is het essentieel dat het beheer ervan wordt toevertrouwd aan een gespecialiseerde organisatie. Deze organisatie krijgt de verantwoordelijkheid om het AWC volgens een duidelijk gedefinieerd programma van eisen te beheren, waarbij financiering wordt verkregen onder een subsidienorm om de faciliteit adequaat te onderhouden en essentiële diensten te leveren. Een cruciaal aspect voor de succesvolle implementatie en integratie van het AWC

binnen het bredere dierenwelzijnsbeleid van Aruba is een bestuurslid van het AWC die voorgedragen wordt door de overheid, door het ministerie van Landbouw. De aanwezigheid van een vertegenwoordiger van Land binnen het bestuur zorgt voor een naadloze communicatie en afstemming tussen de overheid, beleidsdoelstellingen en de operationele uitvoering van het AWC. Dit zorgt niet alleen voor de afstemming van de missies maar versterkt ook het gezamenlijke commitment aan dierenwelzijn op het eiland. Deze geïntegreerde aanpak, waarbij financiële steun wordt gecombineerd met strategisch bestuur, garandeert dat het AWC een centrale rol kan spelen in de verwezenlijking van een diervriendelijk Aruba. Door samen te werken met de overheid en andere stakeholders, wordt een fundament gelegd voor continue verbetering en uitbreiding van dieren welzijnsinitiatieven, essentieel voor de lange termijn duurzaamheid van het AWC.

5. Randvoorwaarden

5.1 Dierenwelzijn Beleidsdirectie

De aangewezen beleidsdirectie ten behoeve van het dierenwelzijnsbeleid is de Directie Landbouw, Veeteelt en Visserij.

5.2 Beschikbare Middelen

De huidige kosten zijn momenteel toegewezen op de begroting van Ministerie TINO. Een kostenanalyse zal aan de stuurgroep worden verzocht om (aanvullende) beschikbare middelen te reserveren op de begroting van DLVV.

5.3 Samenwerking & draagvlak

Voor de overgang naar een diervriendelijke samenleving is het cruciaal om op alle niveaus samen te werken. Deze brede samenwerking tussen

overheidsinstanties, non-profitorganisaties, dierenwelzijnsorganisaties, particuliere sector en de gemeenschap versterkt de gezamenlijke inzet voor dierenwelzijn. Door krachten te bundelen, wordt niet alleen het bewustzijn vergroot, maar ook een stevig draagvlak voor dierenwelzijn gecreëerd, wat essentieel is voor het realiseren van een harmonieuze samenleving waar mens en dier naast elkaar kunnen bestaan.

Overheid Stakeholders:

- De minister van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling;
- De minister van Algemene Zaken, Innovatie, Overheidsorganisatie, Infrastructuur en Ruimtelijke ordening;
- De minister van Toerisme en Volksgezondheid;
- De minister van Justitie en Sociale Zaken;
- De minister van Onderwijs en Sport;
- Directie Economische Zaken, Handel en Industrie;
- Directie Landbouw, Veeteelt, Visserij/Santa Rosa;
- Directie Natuur en Milieu;
- Directie Volksgezondheid; Veterinaire Dienst (VD)
- Directie Wetgeving;
- Directie Onderwijs
- Korps Politie Aruba;
- Bureau City Inspector;

Non-Governmental stakeholders:

- Luna Foundation Inc.
- Nine Lives Foundation
- Aruba Animal Shelter
- Animal Relief Foundation (ARF)
- Crijoyo Trappers Foundation

- Sgt. Peppers Friends Foundation
- Animal Welfare Alliance Aruba (AWAA)
- Animal Balance Foundation
- New Life for Paws Foundation
- Cats & Dogs Foundation
- One Love Foundation
- Lock 4 Paws Foundation
- Stimami Sterilisami Foundation
- United Dogs Aruba
- Nisi Canis Heart of Gold Foundation
- Friends in Need of Aruba Foundation
- Operation Cunucu
- Foundation Pro Animal
- Aruba Animal Rescue Foundation (AARF)
- Donkey Sanctuary
- Stima Mi Mascota
- Snoop Doggy Foundation

Bedrijf stakeholders:

- Universiteit van Aruba
- Xavier University
- Aruba Tourism Authority (ATA)
- Aruba Hotel and Tourism Association (AHATA)
- Aruba Time Share Association (ATSA)
- Aruba Trade & Industry Association (ATIA)
- Veterinary Clinics Aruba
- Animal Care Clinic Aruba
- Animal Health Veterinary Hospital Aruba
- Contreras Veterinary Services
- Veterinary Specialty Hospital Aruba